

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4046/2548

นายปริวัชรหรือปริวัติ พชรเดชโจทก์ การทางพิเศษแห่งประเทศไทย กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 344

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตามข้อ 11 แห่งข้อบังคับของการทางพิเศษแห่งประเทศไทยจำเลยที่ 1 ที่กำหนดว่า "ก่อนจ่ายเงินโบนัสตามข้อบังคับนี้ให้ กทพ. หักเงินดังกล่าวชดใช้หนี้ผูกพันหรือค่าเสียหายที่พนักงานผู้นั้นได้มีอยู่หรือก่อให้เกิดแก่ กทพ. ให้ครบถ้วนเสียก่อน" เป็นการให้สิทธิหักกลบลบหนี้ตาม ป.พ.พ. ซึ่งตามมาตรา 344 สิทธิเรียกร้องโดยมีข้อต่อสู้อยู่ จะเอามาหักกลบลบหนี้ไม่ได้ แม้จำเลยที่ 1 มีคำสั่งเลิกจ้างโจทก์โดยกล่าวหาว่าโจทก์นำส่งเงินค่าผ่านทางพิเศษไม่ครบ อันเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องทุจริตต่อหน้าที่และประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงและให้โจทก์ชดใช้ค่าเสียหาย 45,910 บาท แก่จำเลยที่ 1 แต่โจทก์ก็นำสืบต่อสู้ว่าที่จำเลยที่ 1 กล่าวหาว่าโจทก์ยกยอกเงิน นั้นไม่เป็นความจริง ความจริงมีเงินหายไป จำเลยที่ 1 ไม่สามารถสืบทราบได้ว่าผู้ใดกระทำผิด จึงใส่ร้ายโจทก์เนื่องจากโจทก์มีตำแหน่งต่ำสุด ถือได้ว่าเป็นกรณีที่สิทธิเรียกร้องของจำเลยที่ 1 ยังมีข้อต่อสู้อยู่ จำเลยที่ 1 จึงไม่อาจหักเงินโบนัสซึ่งโจทก์มีสิทธิจะได้รับเพื่อชดใช้ค่าเสียหายที่จำเลยที่ 1 อ้างว่าโจทก์ก่อให้เกิดแก่จำเลยที่ 1

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่ 1 เป็นนิติบุคคลประเภทรัฐวิสาหกิจจัดตั้งขึ้นตามประกาศของคณะปฏิวัติ โดยมีจำเลยที่ 2 เป็นผู้ว่าการมีหน้าที่บริหารกิจการของจำเลยที่ 1 เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2539 จำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 2 ได้จ้างโจทก์ทำงานเป็นลูกจ้างตำแหน่งพนักงานเก็บค่าผ่านทางพิเศษ ระดับ 3 ได้รับค่าจ้างอัตราสุดท้ายเดือนละ 7,640 บาท โจทก์ทำงานกับจำเลยทั้งสองระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2544 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2545 ครบ 1 ปีมิได้ถูกสอบสวนความผิดทางวินัยและมิได้ถูกลงโทษทางวินัยในปีงบประมาณ 2545 โจทก์จึงมีสิทธิได้รับเงินโบนัสประจำปี 2545 เป็นเงิน 12,526.71 บาท โจทก์ทวงถาม แต่จำเลยทั้งสองปฏิเสธ เพราะกรณีของโจทก์เข้าข้อบังคับ การทางพิเศษแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 114 ข้อ 6, 9, 10, 11 ซึ่งไม่ชอบด้วยข้อเท็จจริง ขอให้บังคับ จำเลยทั้งสองร่วมกันจ่ายเงินโบนัสประจำปีงบประมาณ 2545 เป็นเงิน 12,526.71 บาท พร้อมทั้ง ดอกเบี้ย 7.5 ต่อปี นับแต่วันผิดนัดวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2546 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ โจทก์ จำเลยที่ 1 และที่ 2 ให้การว่า โจทก์ไม่มีสิทธิได้รับเงินโบนัสตามฟ้องเพราะโจทก์ถูกจำเลย ทั้งสองไล่ออกจากงานกล่าวหาว่าทุจริตต่อหน้าที่ โดยนำเงินค่าผ่านทางพิเศษ 45,910 บาท ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของโจทก์ไป โจทก์จะต้องรับผิดชอบชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวคืนแก่จำเลยที่ 1 วันที่ 4 มิถุนายน 2546 จำเลยที่ 1 มีหนังสือบอกกล่าวให้โจทก์ชดใช้เงิน 45,910 บาท คืนแก่จำเลยที่ 1 ภายในกำหนด 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หากโจทก์เพิกเฉยไม่ชำระ จำเลยที่ 1 จะดำเนินการนำเงินที่โจทก์มีสิทธิได้รับมาหักชำระค่าเสียหายจนครบจำนวน โจทก์ได้รับหนังสือแล้วแต่ เพิกเฉยและตามข้อบังคับของจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 1 มีสิทธิหักเงินโบนัสชดใช้หนี้ผูกพันหรือ ค่าเสียหายที่โจทก์มีอยู่หรือก่อให้เกิดแก่จำเลยที่ 1 ได้ เมื่อหักแล้วไม่มีเงินโบนัสเหลือ โจทก์จึงไม่มี สิทธิได้รับเงินโบนัส ขอให้ยกฟ้อง ศาลแรงงานกลางพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีแรงงานวินิจฉัยว่า "คดีนี้ศาลแรงงานกลางพิจารณาพยานหลักฐานของโจทก์ จำเลยทั้งสองและคำแถลงรับของจำเลยทั้งสองแล้วรับฟังข้อเท็จจริงเป็นยุติว่า โจทก์เป็นลูกจ้าง จำเลยที่ 1 ทำหน้าที่เป็นพนักงานเก็บค่าผ่านทางพิเศษระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2544 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2545 โจทก์ทำงานครบ 1 ปี โดยมีได้ถูกสอบสวนและลงโทษทางวินัย โจทก์มีสิทธิได้รับ เงินโบนัสประจำปีงบประมาณ 2545 เป็นเงิน 12,526.71 บาท แต่จำเลยที่ 1 ไม่จ่ายเงินโบนัสให้ โจทก์ โดยเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2545 จำเลยที่ 1 มีคำสั่งพักงานโจทก์ กล่าวหาว่าโจทก์กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงเรื่องทุจริตต่อหน้าที่และประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามคำสั่ง การทางพิเศษแห่งประเทศไทยเอกสารหมายเลข 4 ต่อมา เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2546 จำเลยที่ 1 มีคำสั่งไล่ออกจากงานตั้งแต่วันที่พักงาน (วันที่ 12 พฤศจิกายน 2545) โดยกล่าวหาว่าโจทก์ กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามข้อหาที่ได้มีคำสั่งพักงานโจทก์เนื่องจากโจทก์นำส่งเงินค่าผ่านทางพิเศษไม่ครบจำนวนที่ระบุไว้ในใบนำส่งเป็นเงิน 45,910 บาท ตามคำสั่ง การทางพิเศษแห่งประเทศไทยเอกสารหมายเลข 6 เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2546 จำเลยที่ 1 มีคำสั่งให้ โจทก์ชดใช้ค่าเสียหาย 45,910 บาท แก่จำเลยที่ 1 ตามเอกสารหมายเลข 5 โจทก์รับหนังสือดังกล่าว แล้วแต่โจทก์มิได้ชำระค่าเสียหายแก่จำเลยที่ 1 โจทก์อุทธรณ์คำสั่งของจำเลยที่ 1 ที่ไล่ออกจากงานต่อคณะกรรมการของจำเลยที่ 1 คณะกรรมการของจำเลยที่ 1 มีคำสั่งยืนตามคำสั่ง ลงโทษของจำเลยที่ 1 และให้ยกอุทธรณ์ของโจทก์ตามคำสั่งครั้งที่ 8/2546 เรื่อง อุทธรณ์คำสั่ง ลงโทษไล่ออกเอกสารหมายเลข 2 มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ว่า จำเลยทั้งสองจะต้อง ร่วมกันจ่ายเงินโบนัสประจำปีงบประมาณ 2545 เป็นเงิน 12,526.71 บาทแก่โจทก์โดยจำเลยที่ 1 มี สิทธิที่จะหักเงินโบนัสดังกล่าวเพื่อชดใช้ค่าเสียหาย ที่จำเลยที่ 1 อ้างว่าโจทก์จะต้องชำระแก่จำเลย ที่ 1 ตามข้อบังคับการทางพิเศษแห่งประเทศไทยฉบับที่ 114 ว่าด้วยการจ่ายเงินโบนัสพนักงาน เอกสารหมายเลข 1.1 ข้อ 11 หรือไม่ เห็นว่า ตามข้อ 11 แห่งข้อบังคับของจำเลยที่ 1 เอกสารหมายเลข 1.1 ที่กำหนดว่า "ก่อนจ่ายเงินโบนัสตามข้อบังคับนี้ให้ กทพ. หักเงินดังกล่าวชดใช้หนี้สินผูกพันหรือ ค่าเสียหายที่พนักงานผู้นั้นได้มีอยู่กับหรือก่อให้เกิดแก่ กทพ. ให้ครบถ้วนเสียก่อน" ข้อบังคับ ดังกล่าวก็คือการใช้สิทธิหักกลบลบหนี้ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นั้นเอง ซึ่งตามมาตรา 344 บัญญัติว่า "สิทธิเรียกร้องโดยมีข้อต่อสู้อยู่ สิทธิเรียกร้องนั้นท่านว่าหา อาจจะมีเอาสิทธิหักกลบลบหนี้ได้ไม่..." แม้ข้อเท็จจริงที่ศาลแรงงานกลางรับฟังมาได้ความว่าจำเลยที่ 1 มีคำสั่งเลิกจ้างโจทก์โดยกล่าวหาว่าโจทก์นำส่งเงินค่าผ่านทางพิเศษไม่ครบตามจำนวนดังที่ระบุ ไว้ในใบนำส่งเงินค่าผ่านทางพิเศษเป็นเงิน 45,910 บาท อันเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงใน เรื่องทุจริตต่อหน้าที่และประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงและให้โจทก์ดำเนินการชดใช้ค่าเสียหายจำนวน เงิน 45,910 บาท แก่จำเลยที่ 1 ก็ตาม แต่โจทก์ก็นำสืบต่อสู้อยู่ในคดีนี้ว่าที่จำเลยที่ 1 กล่าวหาว่าโจทก์ ยักยอกเงินของจำเลยที่ 1 นั้นไม่เป็นความจริง ความจริงที่แผนกโจทก์ทำงานมีเงินหายไป จำเลยที่ 1 ไม่สามารถสืบทราบได้ว่าใครกระทำความผิด จึงใส่ร้ายโจทก์เนื่องจากโจทก์มีตำแหน่งต่ำสุด การที่โจทก์ ปฏิเสธว่าโจทก์ไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายดังกล่าวแก่จำเลยที่ 1 ถือได้ว่าเป็นกรณีที่ สิทธิเรียกร้องของจำเลยที่ 1 ยังมีข้อต่อสู้อยู่ จำเลยที่ 1 ย่อมไม่อาจนำมาหักกลบลบหนี้ได้ตาม บทบัญญัติข้างต้น จำเลยที่ 1 จึงไม่อาจหักเงินโบนัสประจำปีงบประมาณ 2545 เป็นเงิน 12,526.71 บาท ซึ่งโจทก์มีสิทธิจะได้รับเพื่อชดใช้ค่าเสียหายที่จำเลยที่ 1 อ้างว่าโจทก์ก่อให้เกิดแก่ จำเลยที่ 1 แต่อย่างใด ที่ศาลแรงงานกลางพิพากษายกฟ้องโจทก์ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา อุทธรณ์โจทก์ฟังขึ้น เมื่อจำเลยที่ 1 ไม่มีสิทธิหักเงินโบนัสประจำปีงบประมาณ 2545 ซึ่งโจทก์มี

สิทธิจะได้รับแล้วก็ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ข้ออื่นของโจทก์ต่อไป" พิพากษากลับ ให้จำเลยที่ 1 และที่ 2 ร่วมกันชำระเงินจำนวน 12,526.71 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันฟ้อง (วันที่ 23 พฤษภาคม 2546) จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ โดยจำเลยที่ 2 ไม่ต้องรับผิดชอบส่วนตัว

องค์คณะ

วิฑูรย์ หิรัญรุจิพงศ์ · ชวลิต ยอดเนร · วิเทพ พัชรภิญโญพงศ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/4046/2548>